

JUSTITSMINISTERIET

Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 18. december 2020
Kontor: Databeskyttelseskontoret
Sagsbeh: Mikkel Reenberg
Sagsnr.: 2020-0030-5140
Dok.: 1724301

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 244 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 20. november 2020. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Nick Hækkerup

/

Mie Vinkel Sørensen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 244 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren redegøre for, om det at tale usandt overfor Datatilsynet i forbindelse med et brud på datasikkerheden er ulovligt, og om det i afkræftende fald bør gøres ulovligt? Vil ministeren ligeledes redegøre for, om han vil ændre reguleringen, således at parten i et brud på datasikkerheden pålægges at bidrage aktivt til sagens afklaring, bl.a. ved at udlevere dokumenter og fortælle, hvad der er sket i sagen?”

Svar:

1. Det følger af databeskyttelseslovens § 29, stk. 1, at Datatilsynet kan kræve enhver oplysning, der er af betydning for tilsynets virksomhed, herunder til afgørelse af, om et forhold falder ind under databeskyttelsesforordningens og databeskyttelseslovens bestemmelser. Undladelse af at efterkomme Datatilsynets krav om oplysninger kan straffes med bøde eller fængsel indtil 1 år og 6 måneder, jf. databeskyttelseslovens § 41, stk. 2, nr. 6.

Bestemmelsen indebærer, at Datatilsynet kan kræve enhver relevant oplysning fra en dataansvarlig, der er relevant for eksempelvis at afdække et brud på persondatasikkerheden.

2. Ved brug af oplysningspligten i medfør af databeskyttelseslovens § 29, stk. 1, skal Datatilsynet iagttage forbuddet mod selvinkriminering mv. i lov om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter (retssikkerhedsloven), jf. retssikkerhedslovens § 1, stk. 3.

Er der således konkret mistanke om, at en enkeltperson eller juridisk person har begået en lovovertrædelse, der kan medføre straf, gælder bestemmelser mv. i lovgivningen om pligt til at meddele oplysninger til myndigheden ikke i forhold til den mistænkte, jf. retssikkerhedslovens § 10, stk. 1. Den mistænkte har dog pligt til at meddele oplysninger til myndigheden, hvis det kan udelukkes, at de oplysninger, som søges tilvejebragt, kan have betydning for bedømmelsen af den formodede lovovertrædelse.

Bestemmelsen skal bl.a. ses i sammenhæng med den praksis, som knytter sig til artikel 6, stk. 1, i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, jf. Folketingstidende 2003-04, lovforslag nr. L 96, Tillæg A, side 3096.

Det følger endvidere af retssikkerhedslovens § 10, stk. 2, at i forhold til andre end den mistænkte gælder bestemmelser i lovgivningen mv. om pligt til

at meddele oplysninger, i det omfang oplysningerne søges tilvejebragt til brug for behandlingen af andre spørgsmål end fastsættelse af straf.

Med udtrykket »andre end den mistænkte« i bestemmelsen sigtes der til tredjemænd, som er private. Retssikkerhedslovens § 10, stk. 2, regulerer således ikke spørgsmålet om indhentelse af oplysninger hos andre offentlige myndigheder. Hvis en myndighed har mistanke om et strafbart forhold, må spørgsmålet om pligt for andre offentlige myndigheder til at meddele oplysninger til brug for sagen derfor afgøres efter andre regler – herunder forvaltningslovens § 31, der indebærer, at en offentlig forvaltningsmyndighed som udgangspunkt er forpligtet til efter begæring at videregive oplysninger til en anden forvaltningsmyndighed, i det omfang videregivelsen vil være berettiget efter forvaltningslovens regler mv., jf. Folketingstidende 2003-04, lovforslag nr. L 96, Tillæg A, side 3098f.

En myndighed skal vejlede den mistænkte om, at vedkommende ikke har pligt til at meddele oplysninger, som kan have betydning for bedømmelsen af den formodede lovovertrædelse, jf. retssikkerhedslovens § 10, stk. 3, 1. pkt. Vejledningspligten indtræder, hvis det ikke kan udelukkes, at de efterspurgte oplysninger kan have betydning for bedømmelsen af den formodede lovovertrædelse, jf. f.eks. Folketingets Ombudsmands beretning 2019-33. Vejledningspligten gælder bl.a. i tilfælde, hvor en person efter anmodning fra myndigheden har pligt til at meddele oplysninger, og hvor oplysningspligten har karakter af en pligt til af egen drift at meddele en myndighed oplysninger, jf. vejledning nr. 9686 af 22. december 2004 om lov om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter, punkt 134.

3. En person vil i øvrigt under visse omstændigheder kunne ifalde strafansvar efter straffeloven for at afgive urigtige oplysninger til en offentlig myndighed.

Det fremgår således af straffelovens § 161, at den, som uden for det i straffelovens § 158 (falsk forklaring for retten) nævnte tilfælde for eller til en offentlig myndighed afgiver en falsk erklæring på tro og love eller på lignende højtidelig måde, hvor sådan form er påbudt eller tilstedt, straffes med bøde eller fængsel indtil 2 år.

Af straffelovens § 162 fremgår endvidere, at den, som ellers for eller til en offentlig myndighed afgiver urigtig erklæring om forhold, angående hvilke

han er pligtig at afgive forklaring, straffes med bøde eller fængsel indtil 4 måneder.

Af straffelovens § 163 fremgår endelig, at den, som i øvrigt til brug i retsforhold, der vedkommer det offentlige, skriftligt eller ved andet læsbart medie afgiver urigtig erklæring eller bevidner noget, som den pågældende ikke har viden om, straffes med bøde eller fængsel indtil 4 måneder.